

Informatiebijeenkomst Rotondes in Tilburg

12 mei 2025

Deel 1: Vertrekpunt

- Geschiedenis
- Huidige stand van zaken
- Landelijke lijn
- Gemaakte keuzes

Deel 2: Beschikbare cijfers

- Onze instrumenten
- Verkeersveiligheidscijfers

Deel 3: Leren en aanpassen

- Tweerichtingenoversteek
- Rotondes
Campenhoefdreef
- Resterende rotondes

Geschiedenis

 REGIO

Wijzig

▲ Op rotondes zoals deze nabij de Westermarkt krijgen fietsers in de toekomst voorrang als het aan de gemeente ligt. Nu hebben auto's er voorrang. © Jan van Eijndhoven

Fietsers krijgen in Tilburg voorrang op rotondes

Fotograaf: Gerdien Wolthaus - Paauw

A group of six cyclists are riding along a paved path that curves through a lush, green park. The path is bordered by a grassy area and a line of trees. In the foreground, two cyclists are riding towards the right, while four others are further back, following the curve of the path. The scene is bright and sunny, with dappled light filtering through the trees. A signpost with two directional signs is visible on the right side of the path.

Tilburg valt structureel buiten de top 100

Fietsstad Verkiezing Fietsersbond

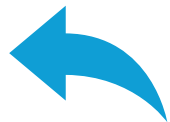
Fotograaf: Gerdien Wolthaus - Paauw

A group of cyclists is riding on a paved path in a park. The path is dark grey with white dashed lines. There are trees and greenery in the background. A signpost with two directional signs is visible on the right side of the path. The text is overlaid on the image.

Vanuit respondenten is de tweede grootste ergernis;
niet kunnen doorfietsen

Bij fysieke kenmerken scoort Tilburg onder gemiddeld o.a.
vanwege; voorrang op rotondes

Breda en Eindhoven scoren op dit vlak bijvoorbeeld flink beter

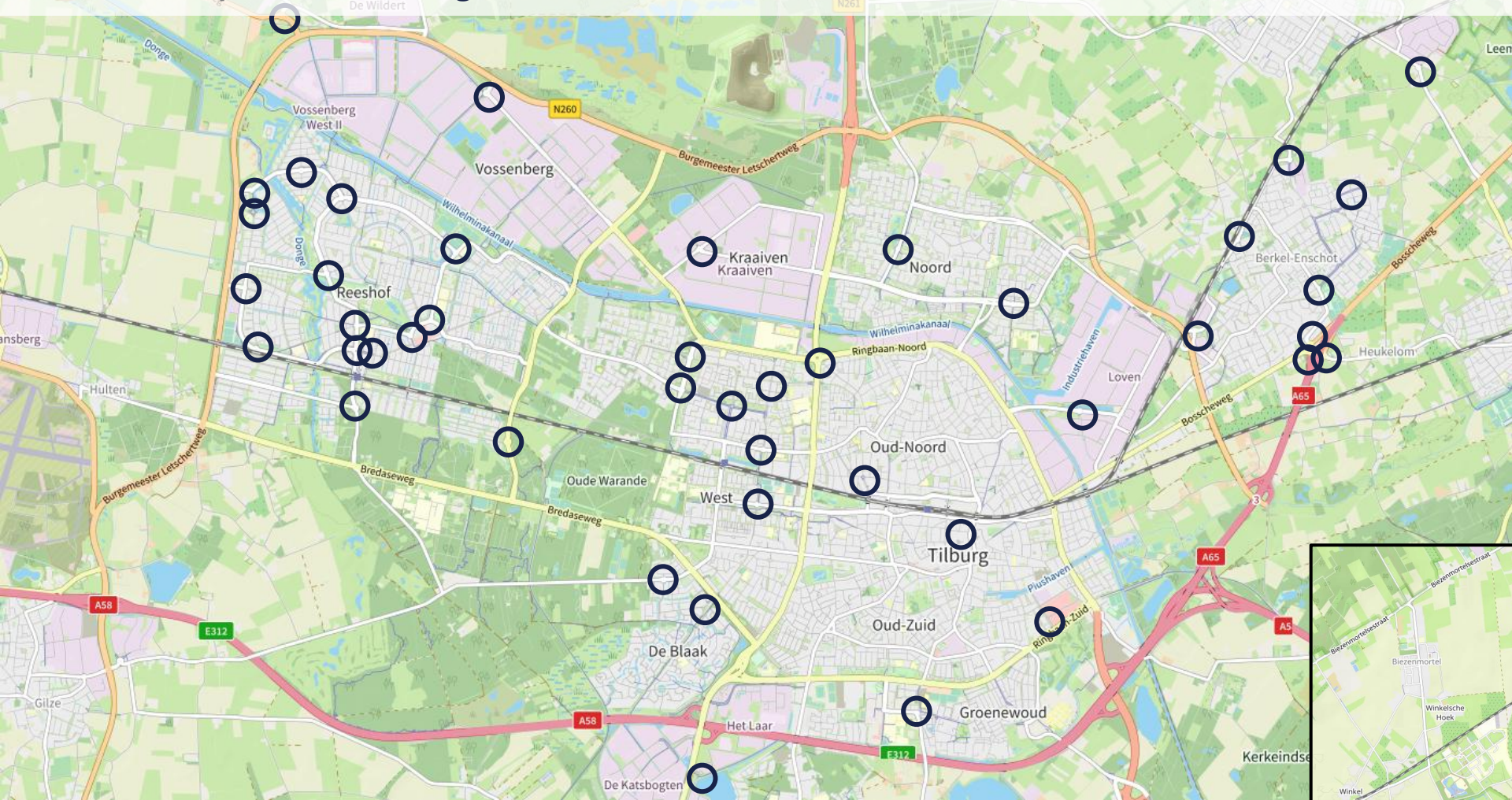

Huidige stand van zaken

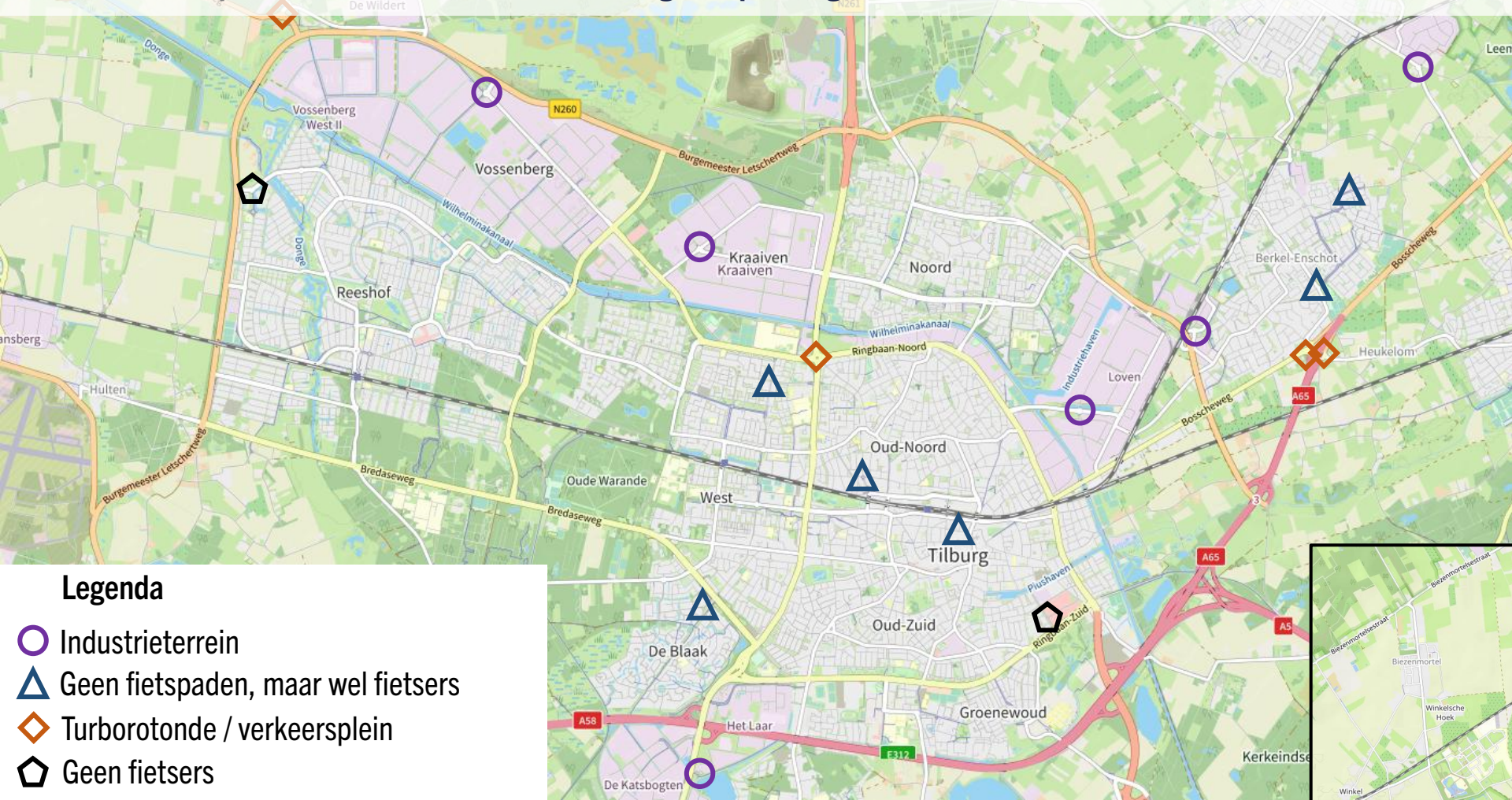
- 44 rotondes in Tilburg
- 26 rotondes waar fietser in de voorrang komt.
 - 16 rotondes waar voorrang nu is gewijzigd
 - 10 rotondes waar voorrang nog niet is gewijzigd
- 18 rotondes waar voorrang niet verandert

Vanwege: geen fiets op de rotonde, of geen aparte fietsstroken, rotondes op bedrijventerreinen, rotondes met verkeerslichten, of turborotondes

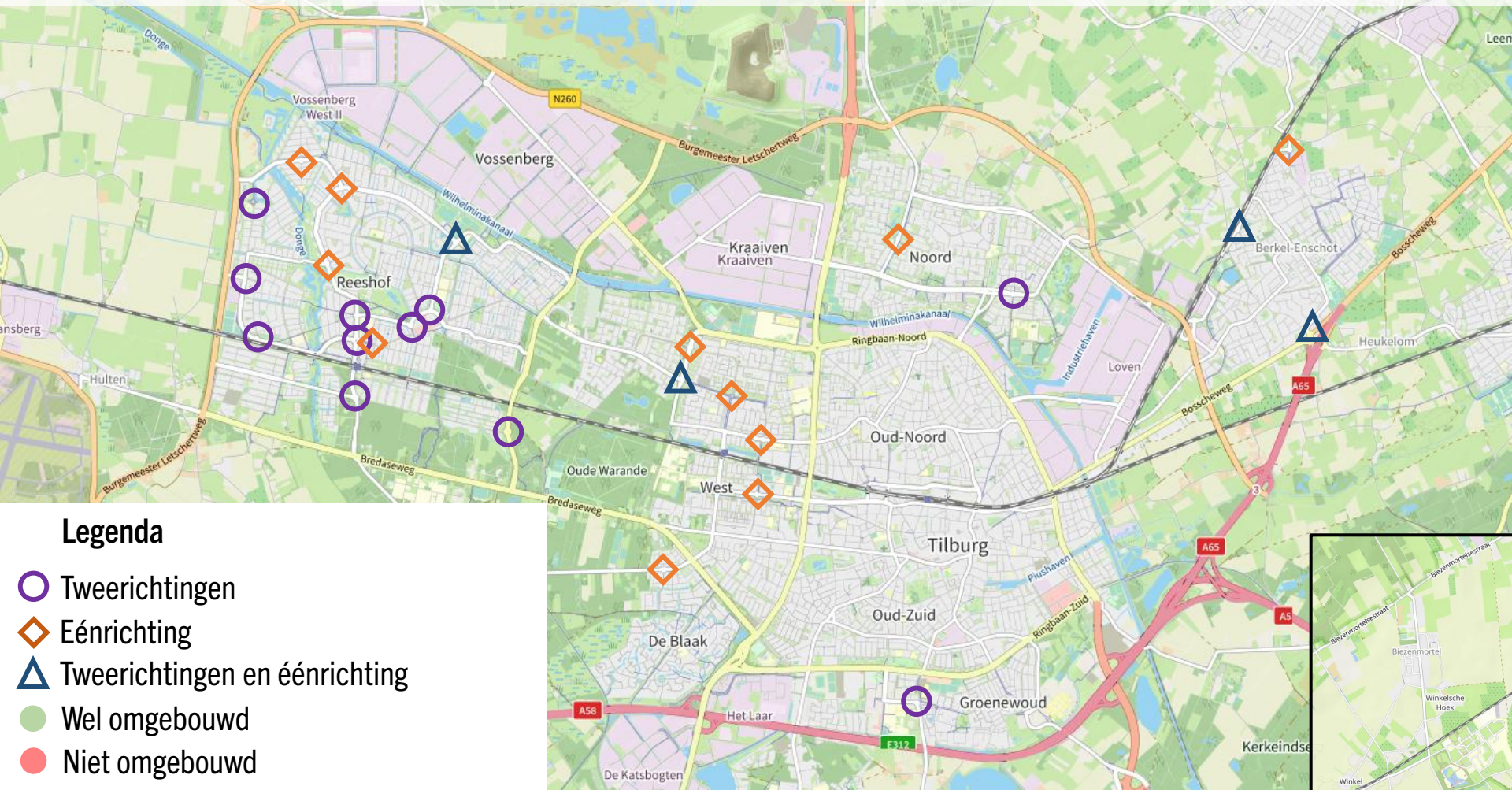
Deel 1: Vertrekpunt Alle Tilburgse rotondes

Deel 1: Vertrekpunt Rotondes zonder voorrangsaanpassing

Deel 1: Vertrekpunt Rotondes mét voorrangsaanpassing

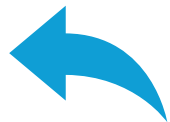

Status voorrangsaanpassing

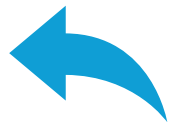
Legenda

- Tweerichtingen
- Eénrichting
- Tweerichtingen en éénrichting
- Wel omgebouwd 16x
- Niet omgebouwd 10x

Waarom eigenlijk een rotonde

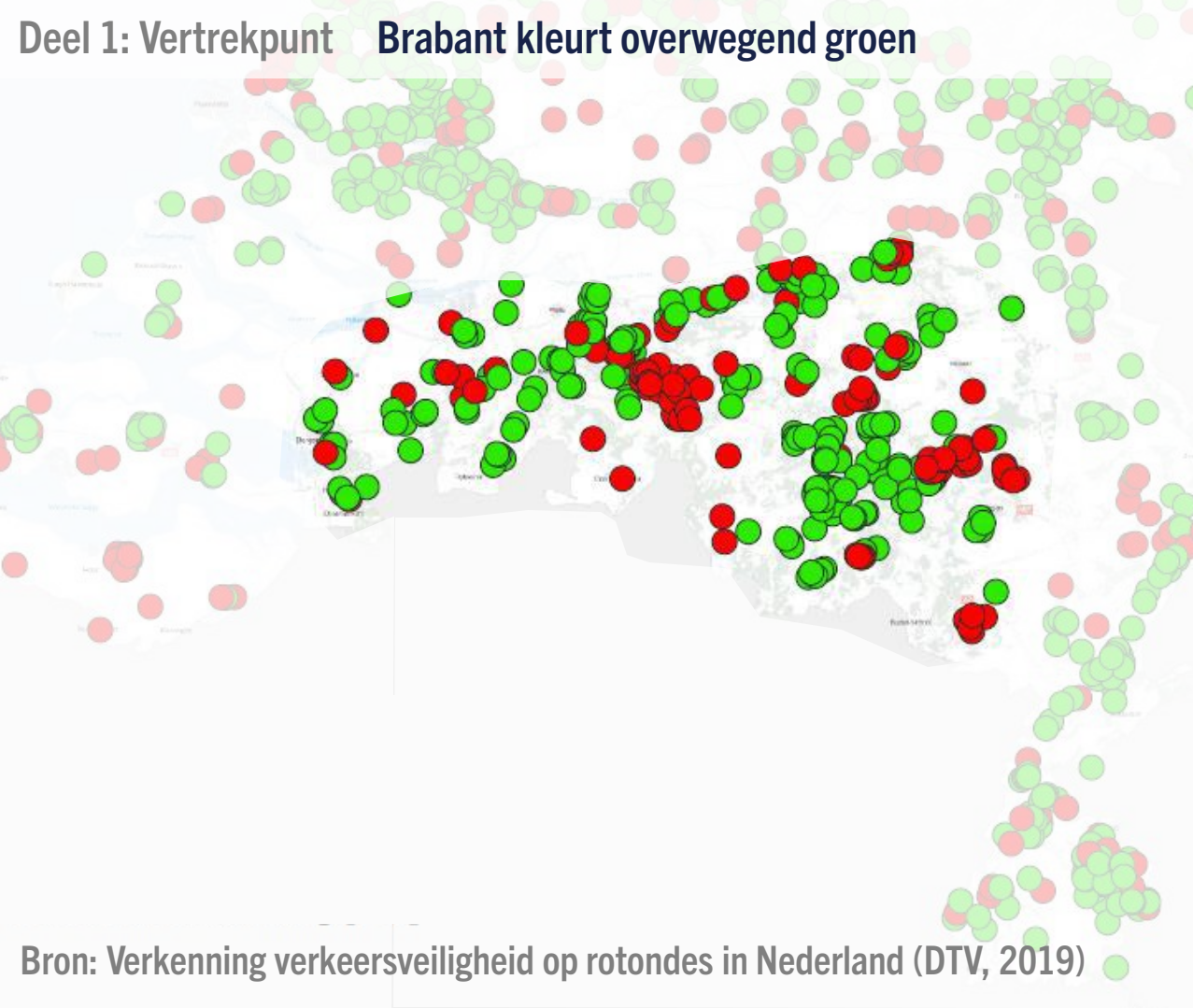
- Veilige oplossing ten opzichte van kruispunten met verkeerslichten of ongeregelde kruispunt.
 - Weinig conflictpunten
 - Lagere snelheid, daarmee minder grote kans op ongevallen en nog minder kans op letsel of dodelijke afloop.
- Het vervangen van een kruispunt naar een rotonde zorgt voor een significant afname van het aantal ongevallen *(Bron: SWOV)*

Landelijke lijn

- Met onze keuze volgen we de landelijke tendens én de CROW-richtlijn.
 - Dit is al de lijn sinds 1998
- We zijn niet de enige die nu nog deze keuze maken. Terneuzen en Midden-Drenthe hebben in 2024 gekozen voor fietsers in de voorrang.
- Er zijn geen voorbeelden bekend van gemeenten die juist andersom de keuze maken en weer afzien van fietsersvoorrang.

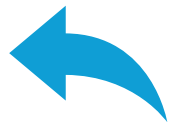
Deel 1: Vertrekpunt Brabant kleurt overwegend groen

Dit beeld vertelt ons: uit de landelijke verkenning verkeersveiligheid op rotondes (uit 2019):

- Slechts 14% van de gemeenten met overal fietser uit de voorrang
- Op 69% van de rotondes in Nederland hebben fietser voorrang (binnen de bebouwde kom).

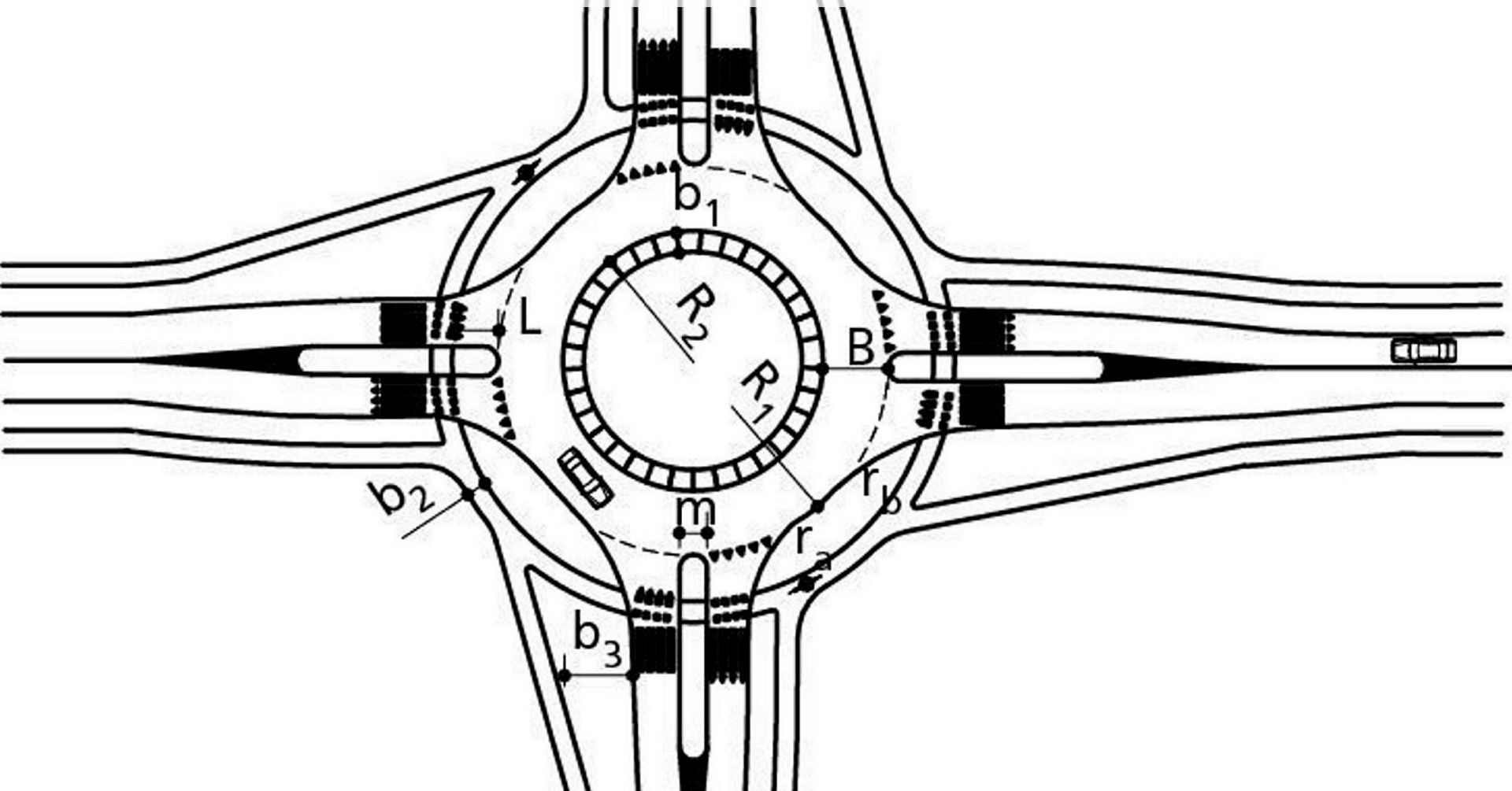
Bron: Verkenning verkeersveiligheid op rotondes in Nederland (DTV, 2019)

Ontwerpuitgangspunten

- CROW als ontwerpleidraad
 - Maar... ook te maken met bestaande omgeving. Heel soms is de perfecte situatie niet altijd haalbaar.
- Wel overal een plus op verkeersveiligheid door:
 - Verhoogde oversteek
 - Pijlmarkeringen op tweerichtingenoversteek

Deel 1: Vertrekpunt CROW als Ontwerpleidraad

Combinatiemogelijkheden

- oversteekvoorziening (zebramarkering paragraaf [16.2.39](#))
- fietspad verhoogd uitvoeren

Positieve aspecten

- relatief veilig: minder conflictpunten dan bij traditioneel kruispunt
- relatief hoge capaciteit
- verbeterde herkenbaarheid kruispunt
- sterke snelheidsverlaging
- fietsers hoeven niet te wachten

Negatieve aspecten

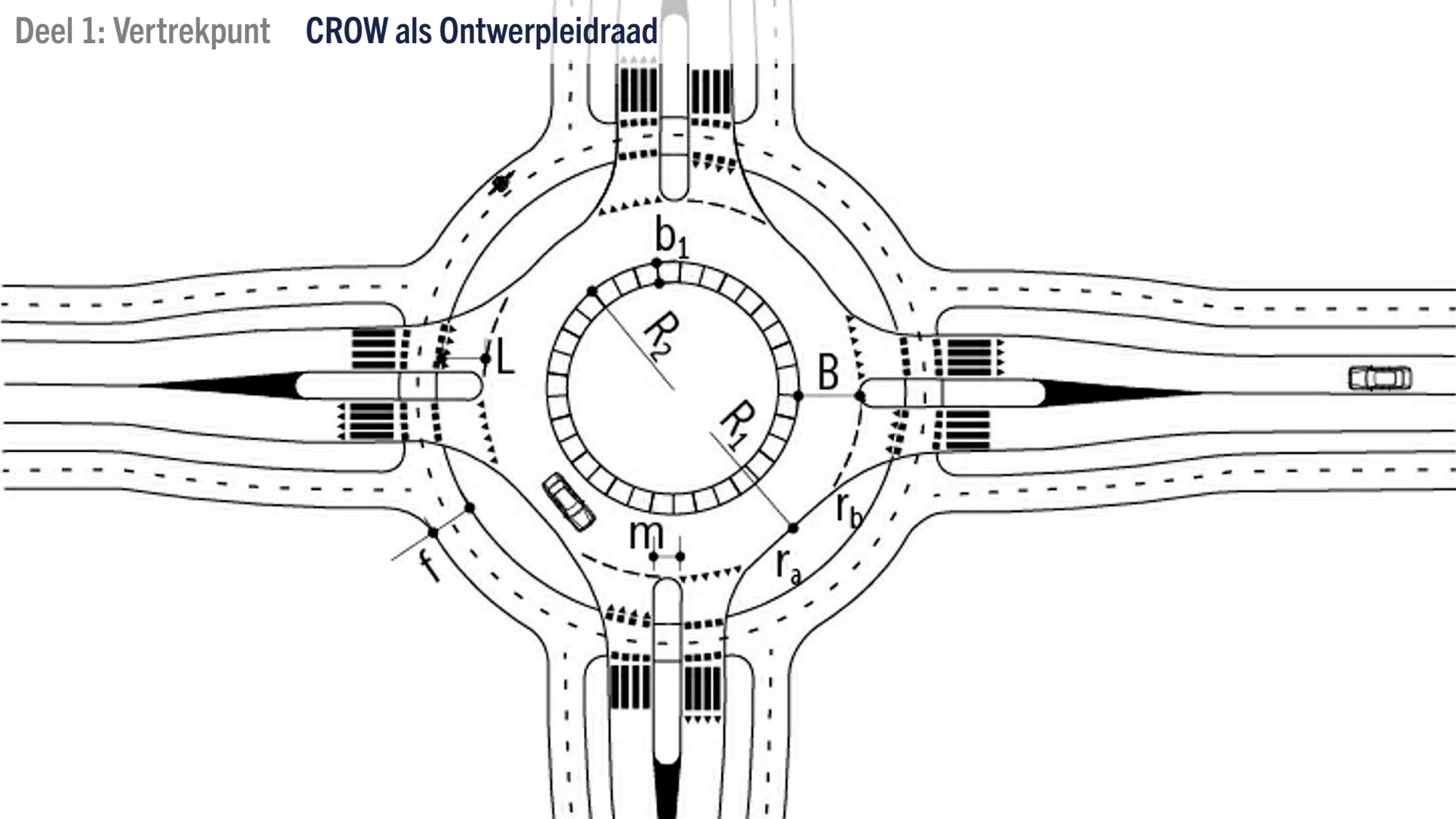
- moeilijk berijdbaar voor vrachtverkeer bij kleine R_1 en R_2
- kan oponthoud geven voor openbaar vervoer; eventueel aparte busstrook toepassen

Opmerkingen

Houd bij dimensionering rekening met eventueel aanwezig openbaar vervoer

Voor meer informatie zie publicatie 126 Eenheid in rotondes [[12.7](#)]

Deel 1: Vertrekpunt CROW als Ontwerpleidraad

Combinatiemogelijkheden

- oversteekvoorziening (paragraaf [16.2.39](#))
- verhoogde fietsoversteek, zie paragraaf [11.3.3](#)
- waterberging, zie paragraaf [17.4](#)

Positieve aspecten

- relatief veilig: minder conflictpunten dan bij traditioneel kruispunt
- relatief hoge capaciteit
- verbeterde opvallendheid kruispunt
- sterke snelheidsverlaging
- fietsers hoeven niet te wachten

Negatieve aspecten

- moeilijk berijdbaar voor vrachtverkeer bij kleine R_1 en R_2
- kan oponthoud geven voor openbaar vervoer; eventueel aparte busstrook toepassen
- fietsers komen uit onverwachte richting

Extra attenderen op fietsers
uit beide richtingen

Verhoogde fietsoversteek
Verlaagt snelheid autoverkeer

Niet ideaal, beslispoint fietstak
zit dicht op conflictvlak

Onze instrumenten

Objectieve cijfers

Politie

Ambulance

*nieuwe data

+

Bewonersinput

Fixi

Wegkenmerken

Fysieke inspectie

Digitale informatie

2.015 ongevallen op 50 wegen
waarvan 339 letselslachtoffers en 15 doden.

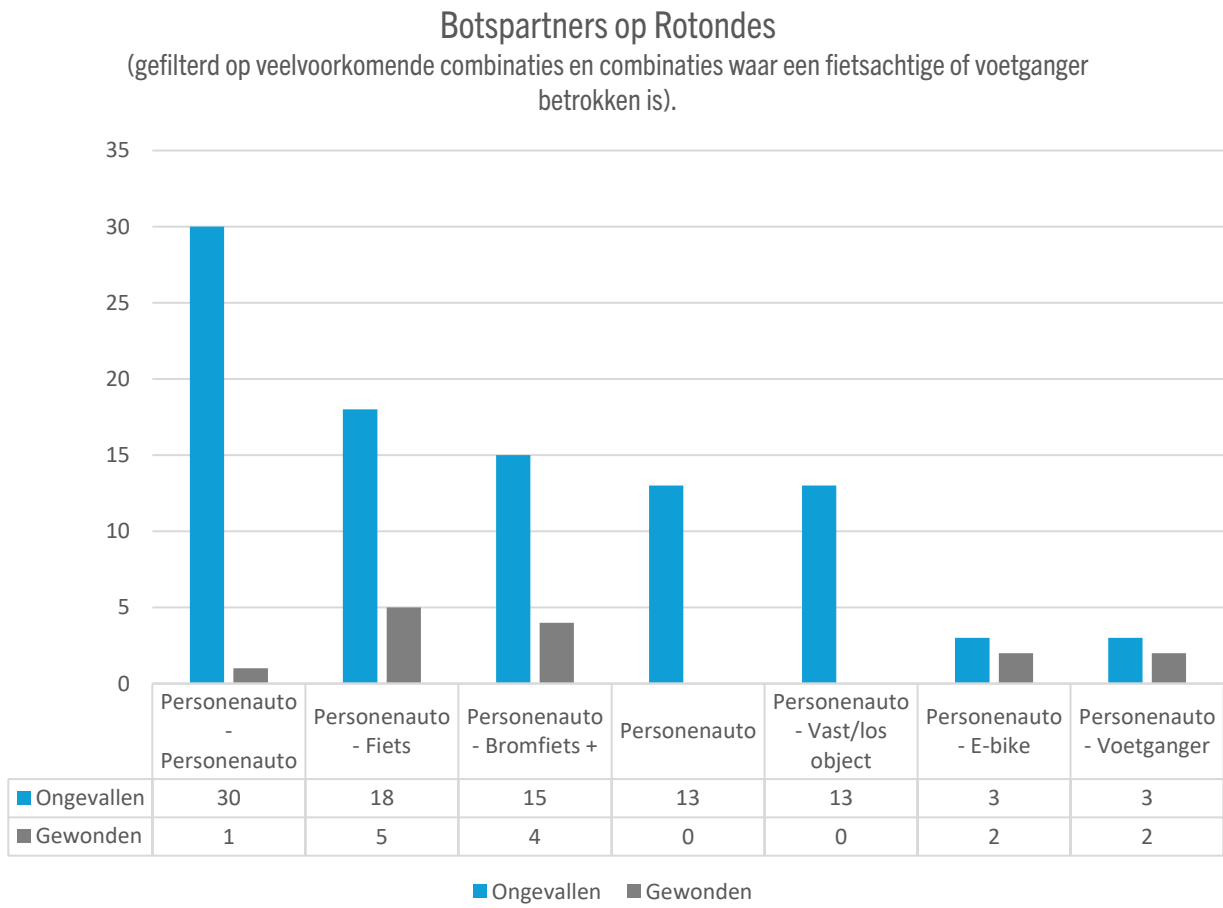

119 ongevallen op rotondes
Waarvan 19 letselslachtoffers en 0 doden

Dit beeld vertelt ons:

Zoveel externe factoren dat vergelijkingen tussen verschillende kruispuntsoorten ontzettend lastig is. Het is snel appels met peren vergelijken.

Wel het beeld dat het aantal ongevallen een relatie heeft met intensiteiten op een bepaald kruispunt.

Dit beeld vertelt ons:

- Op uitzondering na liggen alle slachtoffers bij combinatie tussen gemotoriseerd verkeer met een kwetsbare verkeersdeelnemer.
- Zwaartepunt slachtoffers ligt bij auto-fiets en auto-bromfiets+*
- Redelijk wat eenvoudige auto-ongevallen.

** = Dit is een wat complexe categorie die niet goed te analyseren is. Hier zitten snorfietsen ook tussen die wel op het fietspad mogen.*

Rotondes:

- 12x inzet op rotonde Dongewijkdreef – Campenhoefdreef.
- 4x inzet op rotonde Heyhoefdreef – Campenhoefdreef.
- 5x inzet op rotonde Kijkduinlaan - Reeshofweg

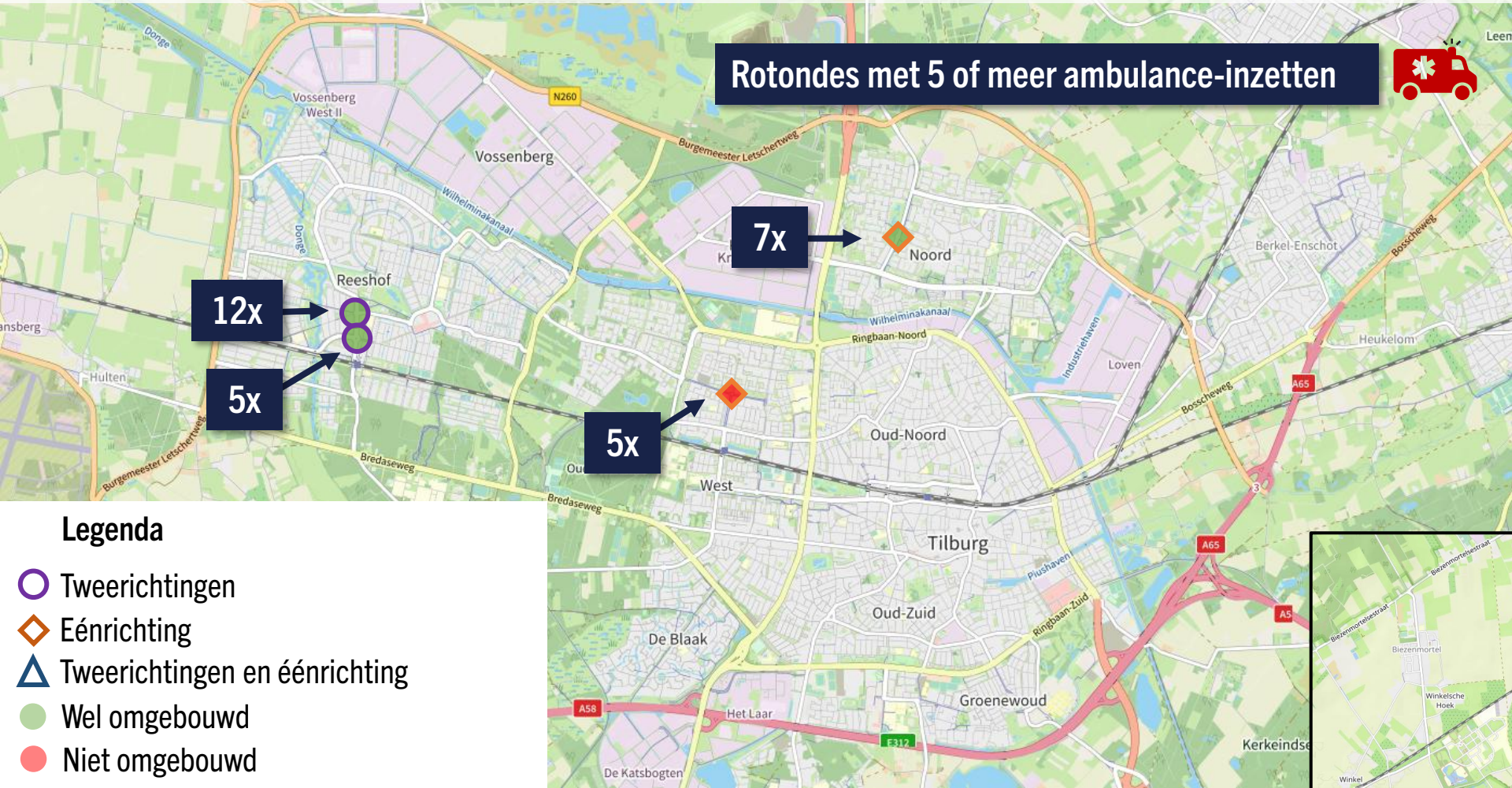
Andere voorbeelden:

- 13x inzet op noordelijk deel Piusstraat.
- 8x inzet bij viaduct Iepenpad (onder RBW)
- 181x inzet in de Reeshof

Dit beeld vertelt ons:

- Veel ambulance-inzet op een specifiek aantal rotondes.
- Maar lastig te vergelijken, zien andere locaties in de stad waar ook vaak ambulance-inzet nodig is.
- In totaal bijna 2.300 Tilburgse verkeersslachtoffers over 2023 en 2024.

Rotondes met 5 of meer ambulance-inzetten

Legenda

- Tweerichtingen
- Eénrichting
- Tweerichtingen en éénrichting
- Wel omgebouwd
- Niet omgebouwd

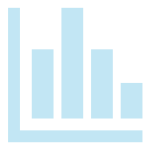
Conclusie op basis van de cijfers

Enerzijds:

- Op de rotondes gebeuren regelmatig ongevallen, sinds kort een beter beeld van het aantal letselongevallen.
- Dit bevestigt het beeld van de fixi-meldingen.
- Fiets vaak slachtoffer ongeacht kruispunttype of voorrangsregeling.

Anderzijds:

- Rtonde is geen onveilig kruispunttype op basis van de statistiek, grote kans dat het juist veiliger is met relatief hoge intensiteiten.
- Naast fietsongevallen ook veel auto-auto ongevallen op de rotondes of enkelvoudige auto-ongevallen.
- Rtondes zijn niet oververtegenwoordigd in de ambulancedata ten opzichte van de rest van de Reeshof.

Conclusie op basis van de cijfers

Enerzijds:

- Op de rotondes gebeuren regelmatig ongevallen dat ook regelmatig meldingen.
- Dit bevestigt meldingen.
- Fiets vaak slachtoffer ongeacht kruispunttype of voorrangsregeling.

Anderzijds:

- Rotonde is geen onveilig kruispunttype op basis van de ambulancegegevens. Het is zelfs kans dat het een van de veiligste is op basis van het hoge aantal meldingen.
- Naast fietsongevallen ook veel auto-auto ongevallen op de rotondes of enkelvoudige auto-ongevallen.
- Rotondes zijn niet oververtegenwoordigd in de ambulancedata ten opzichte van de rest van de Reeshof.

Dus we leren hiervan en passen aan.

De tweerichtingenoversteek

Onze overweging:

1. Eenrichtingenoversteek, die zo gebruikt wordt is het veiligst
2. Tweerichtingenoversteek is de meest veilige optie wanneer veel fietsers tegen de klok in fietsen.
3. Eenrichtingenoversteek met veel fietsers tegen de klok in is het gevaarlijkst.

Sluit aan bij de CROW-lijn:

- Routeverkorting
- Voorkomen van oversteekbewegingen
- Gedrag van fietsers

Leren en aanpassen:

- Check bij rotondes die we gaan ombouwen, klopt ons ontwerp.
- Op de Bijsterveldenlaan is het aantal tweerichtingenoversteken teruggebracht.
- Ook opnieuw kijken bij huidige rotondes.

Reeshof

Wijk met typische kenmerken:

- Wijk met de meeste rotondes
- Één wijk met de meeste tweerichtingen-fietspaden
- Dus daarom de wijk met de meeste tweerichtingenoversteken.
- Rotondes aan de Campenhoefdreef zijn ook druk (maar niet te druk).

Oversteekkeuze sluit aan bij de CROW-lijn:

- Routeverkorting
- Voorkomen van oversteekbewegingen
- Gedrag van fietsers

Mate van verkeer is wel een risicofactor

Rotondes Campenhoefdreef

Onze conclusie:

- Nog te veel ongevallen op deze twee rotondes.

Ergens logisch. Want dit zijn de eerste en drukste rotondes met veel kruisende (en nieuwe) stromen.

Aanvullende maatregelen zijn wel mogelijk.

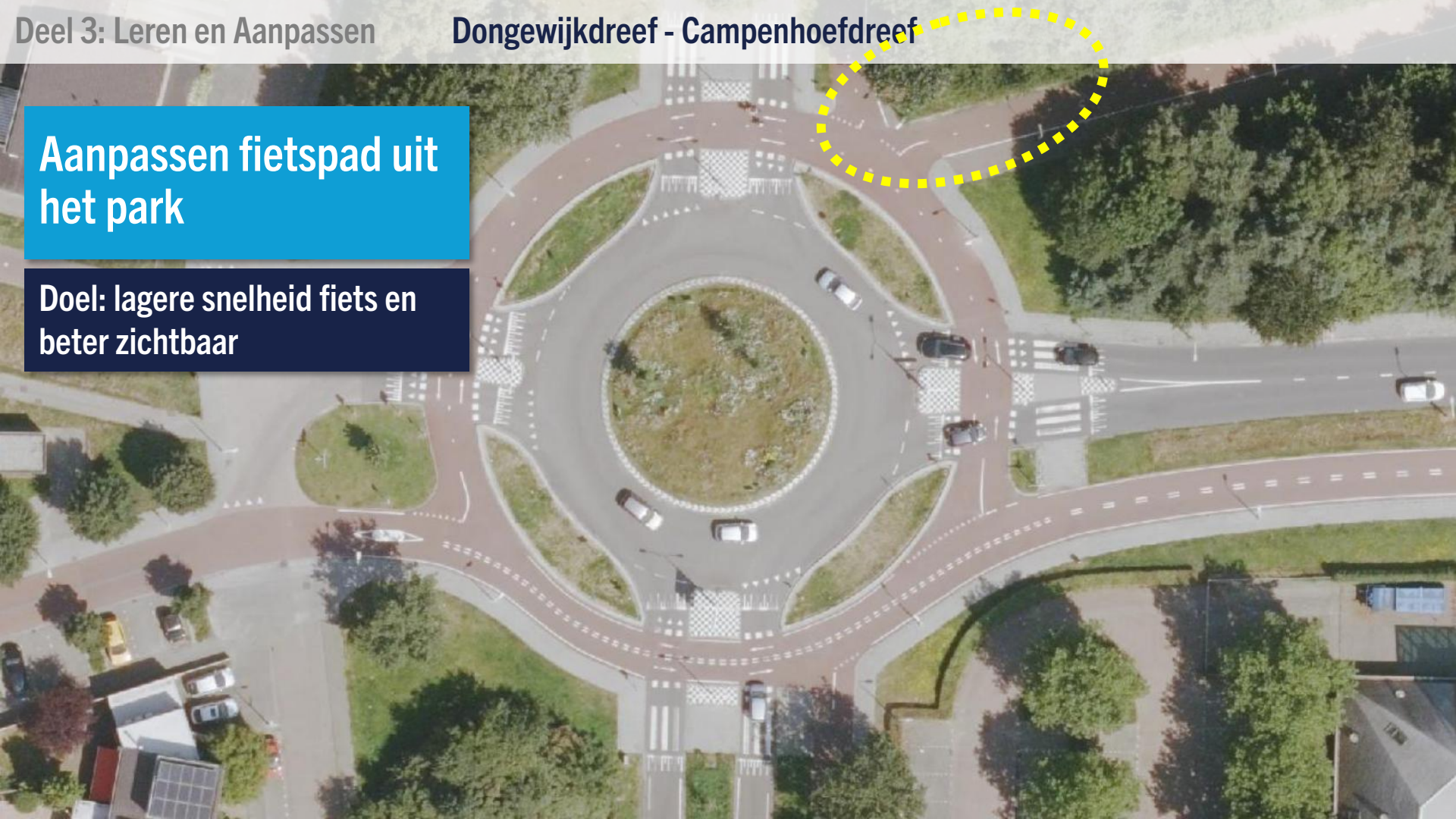
Op basis van interne, externe expertise van adviesbureaus DTV en XTNT en informatie en gesprekken met een afvaardiging uit de wijk zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Reactietijd en overzicht verder te vergoten.
- Snelheid van automobilist én fietser verlagen.

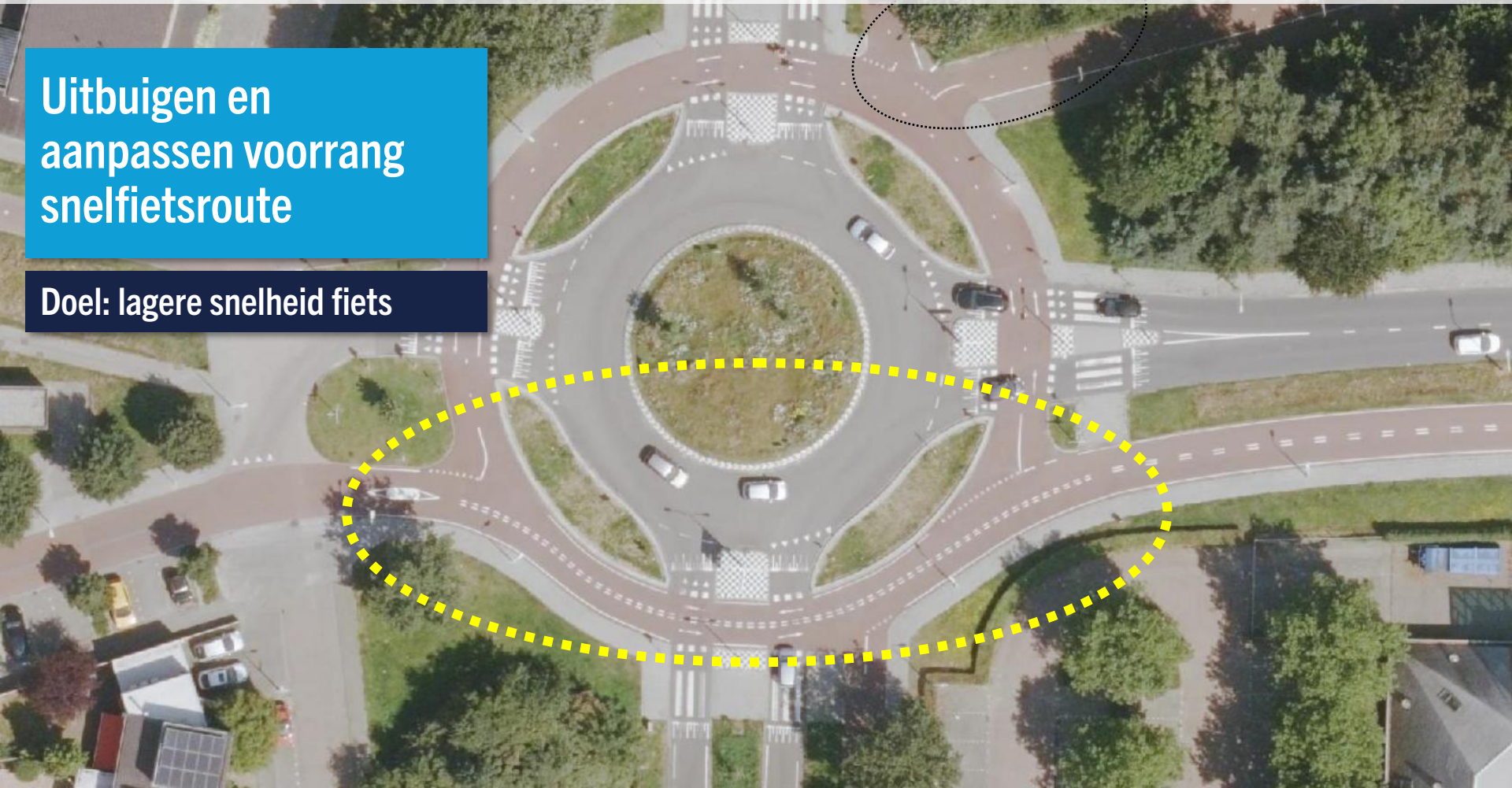
Aanpassen fietspad uit het park

Doel: lagere snelheid fiets en beter zichtbaar

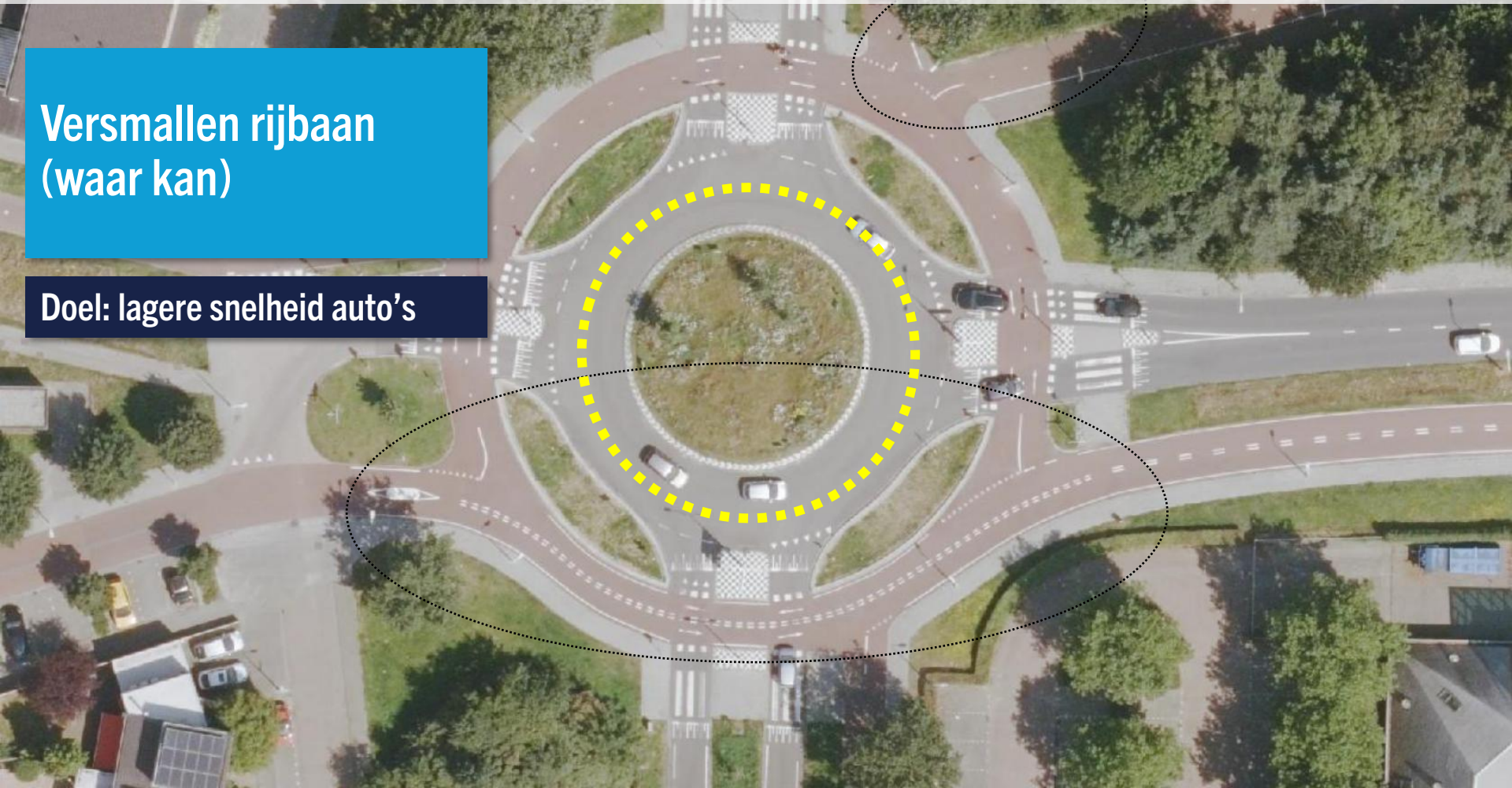
**Uitbuigen en
aanpassen voorrang
snelfietsroute**

Doel: lagere snelheid fiets

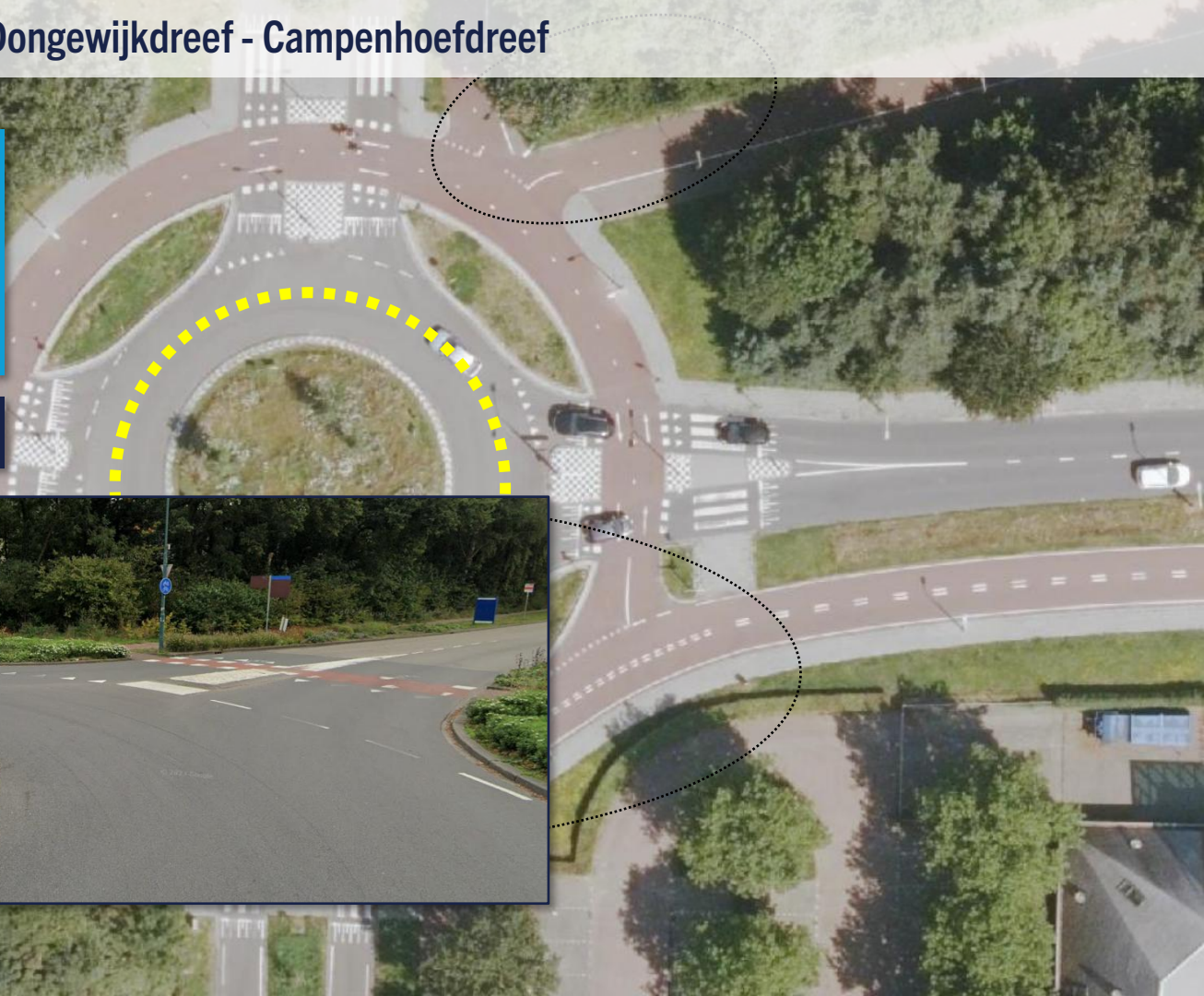
**Versmallen rijbaan
(waar kan)**

Doel: lagere snelheid auto's

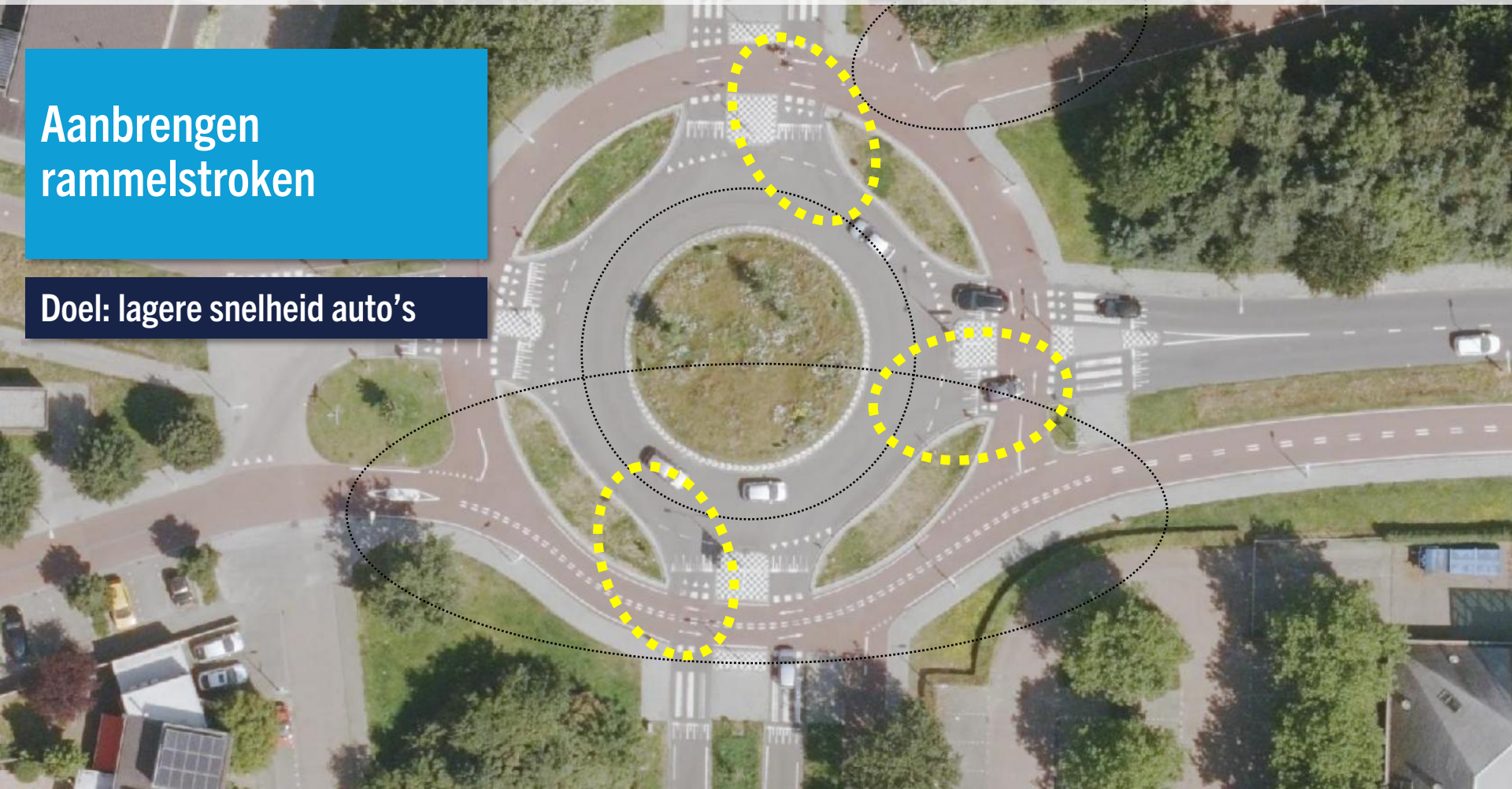
Versmallen rijbaan (waar kan)

Doel: lagere snelheid auto's

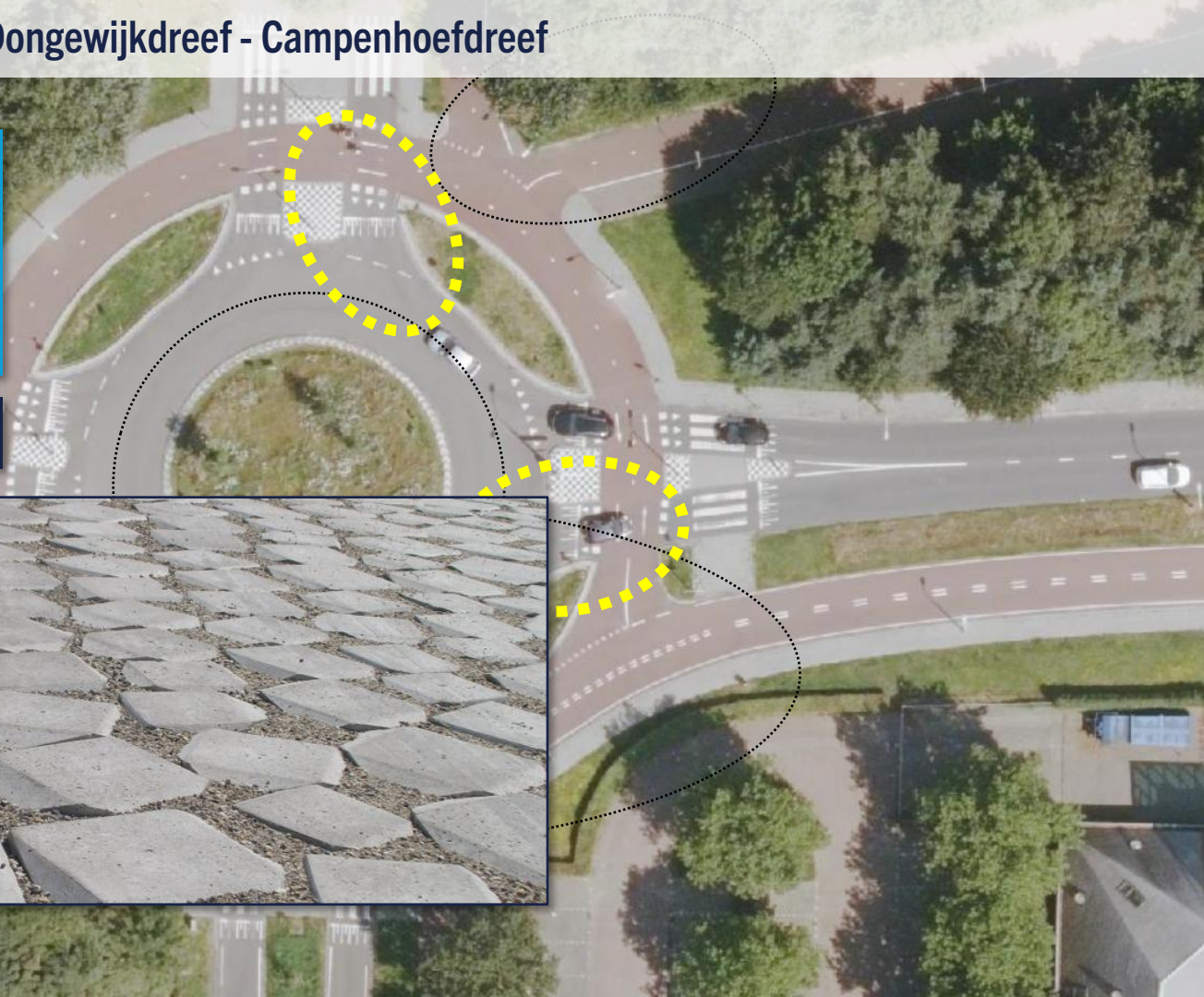
Aanbrengen
rammelstroken

Doel: lagere snelheid auto's

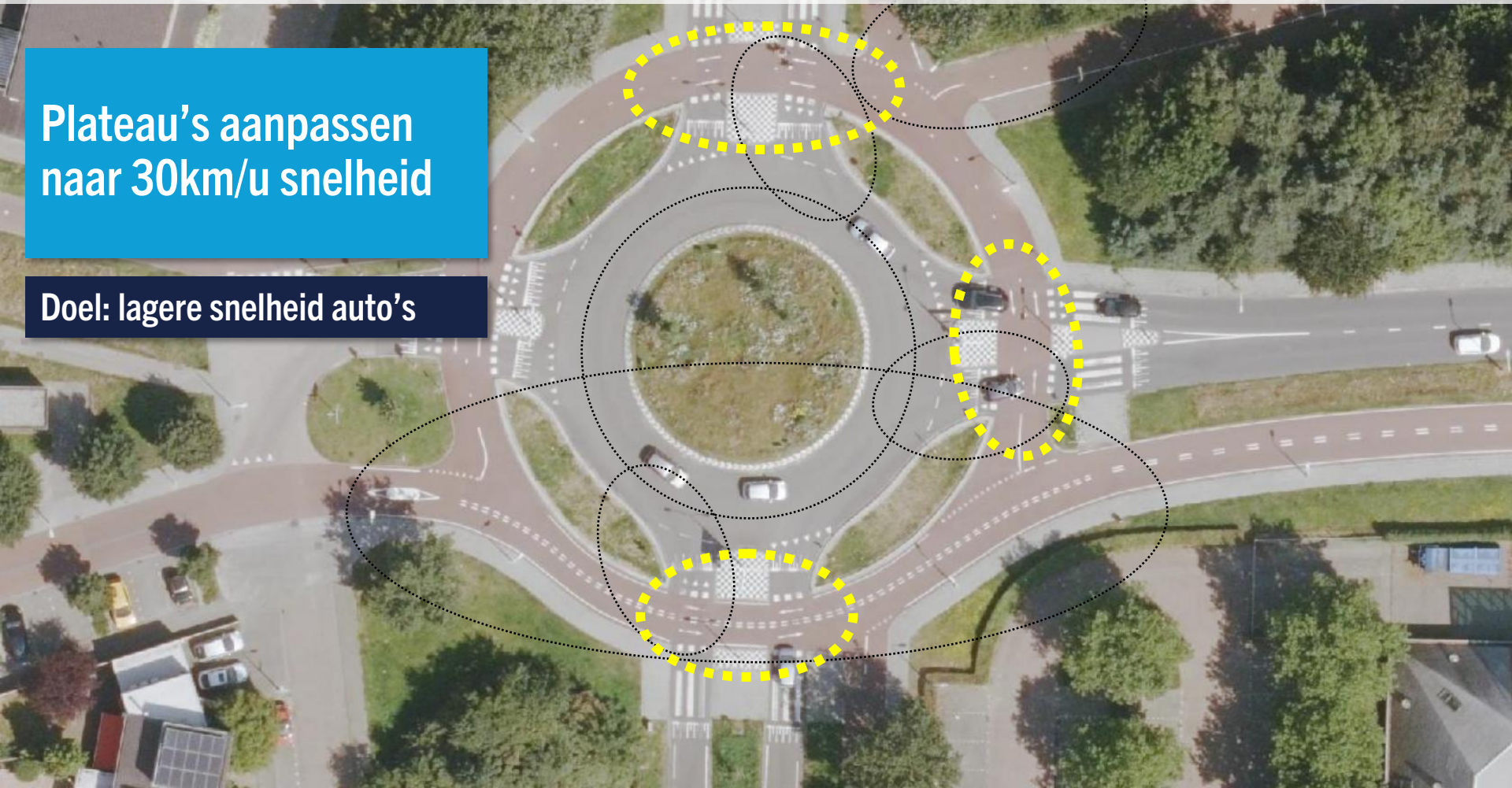
Aanbrengen rammelstroken

Doel: lagere snelheid auto's

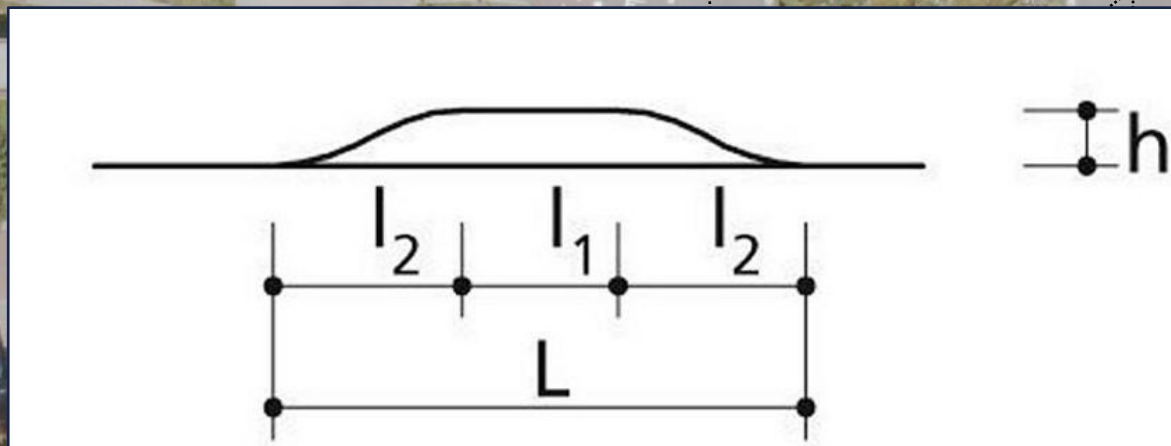
Plateau's aanpassen
naar 30km/u snelheid

Doel: lagere snelheid auto's

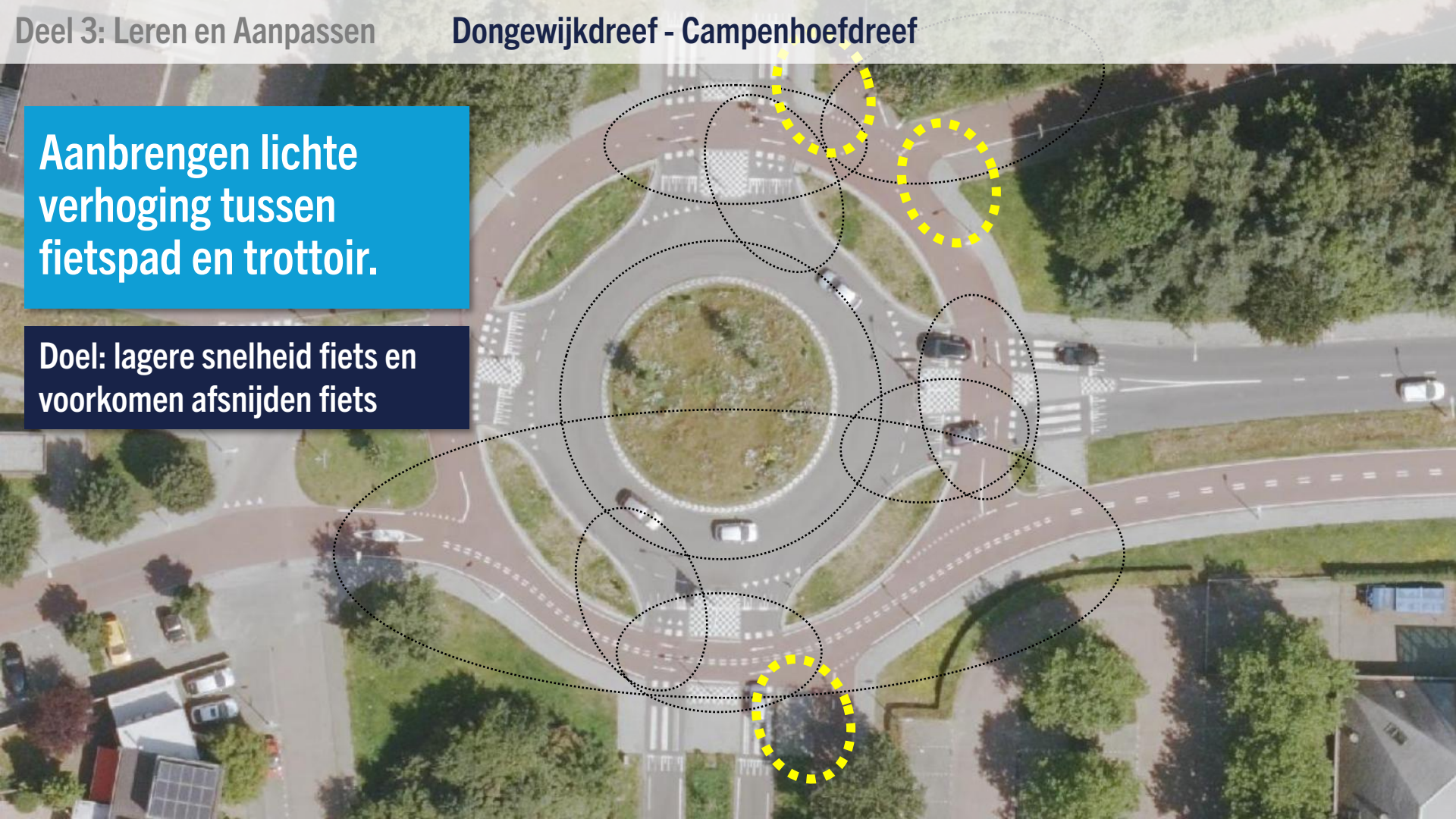
Plateau's aanpassen
naar 30km/u snelheid

Doel: lagere snelheid auto's

Aanbrengen lichte
verhoging tussen
fietspad en trottoir.

Doel: lagere snelheid fiets en
voorkomen afsnijden fiets

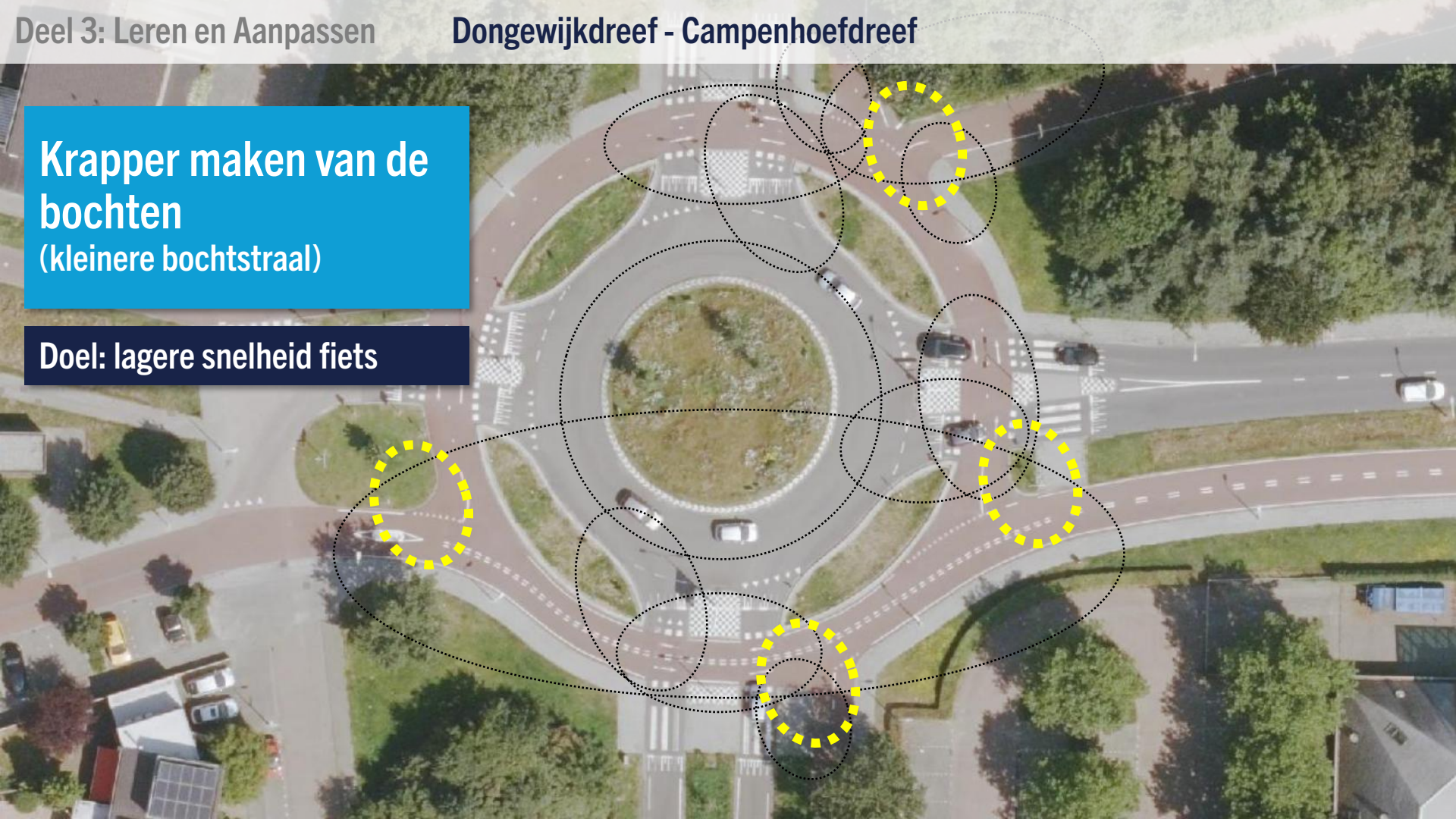
Aanbrengen lichte
verhoging tussen
fietspad en trottoir.

Doel: lagere snelheid fiets en
voorkomen afsnijden fiets

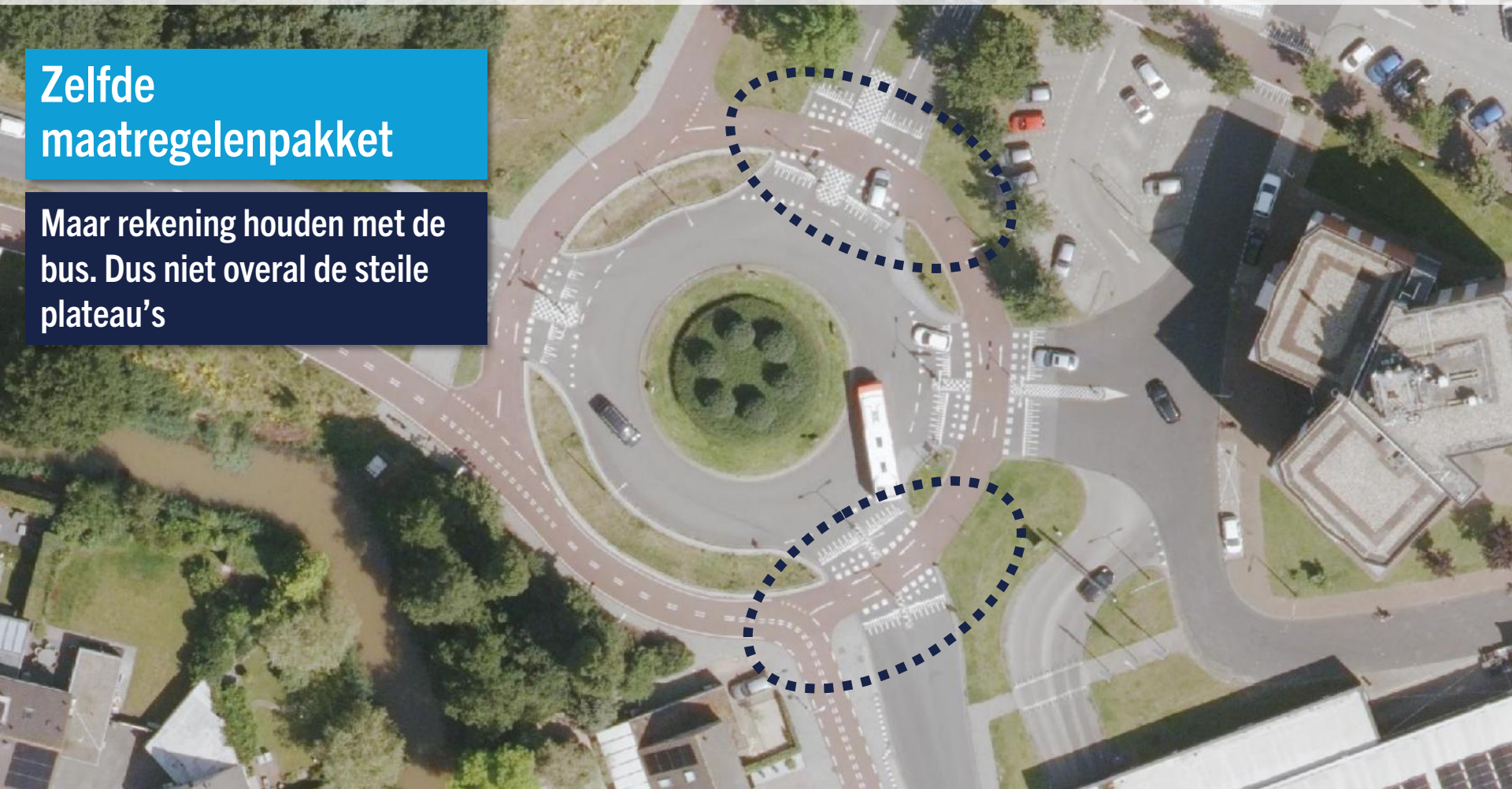
Krapper maken van de bochten
(kleinere bochtstraal)

Doel: lagere snelheid fiets

Zelfde maatregelenpakket

Maar rekening houden met de bus. Dus niet overal de steile plateau's

Specifiek voor Campenhoefdreef

Ontbording (uitgevoerd): Voorkomt extra prikkels en creëert meer zicht.

Vorrangsregime Snelfietsroute: Fietzers op de rotonde krijgen voorrang ten opzichte van de snelfietsroute.

Fietspad Reeshofpark: Fietspad uit het Reeshofpark richting Dongewijkdreef takken we niet direct aan op de rotonde.

Gedragscampagne: Inzet op begrip voor elkaar en het kijkgedrag.

Resterende rotondes

Bovenstaande maatregelen nemen we mee in de resterende fase van ombouw.

- Niet overal hetzelfde nodig. Sommige rotondes veel rustiger qua auto- of fietsverkeer.
- Daarnaast per rotonde soms ander maatwerk nodig vanwege aanwezigheid bus of andere bijzonderheden.

Rotonde

Herstel Tatraweg-Stappegoorweg

Gilzerbaan - Deltalaan

Renkumlaan – Reedijkdreef

Taxandriëbaan – Lage Witsiebaan

Taxandriëbaan – Baden Powellaan

Heyhoefdreef – Heereveldendreef

Westerpark – Statenlaan en ondh Statenlaan

Wandelboslaan – Postelse Hoeflaan

Maatregelen evaluatie Dongewijkdreef - Campenhoefdreef

Maatregelen evaluatie Heijhoefdreef - Campenhoefdreef

-
- A group of cyclists are riding on a paved path that curves through a park-like area with many trees. In the background, a road sign is visible on a pole. The scene is bright and sunny.
- Het gaat op veel plekken goed en de rotonde zorgt daar voor veiligheid.
 - Op een aantal complexe plekken kan het beter.
 - De lessen die we leren nemen we mee in de rotondes die nog volgen.